

Paniek

Lees ook van Lauren Oliver:

Delirium
Pandemonium
Requiem
Voor ik val
Liesl & Po

LAUREN OLIVER

paniek

VERTAALD DOOR WILLEKE LEMPENS

moon

© 2014 Laura Schechter
Oorspronkelijke titel *Panic*
Nederlandse vertaling © 2014 Willeke Lempens en
Moon, Amsterdam
Omslagbeeld Michael Frost
Omslagontwerp Sarah Nicole Kaufman / baqup
Opmaak binnenwerk Perfect Service

ISBN 978 90 443 4584 1

ISBN 978 90 443 4585 8 (e-book)

NUR 285

www.uitgeverijmoon.nl

Moon is een imprint van Dutch Media Books bv

Voor mijn geniale redacteur, Rosemary Brosnan. Dank voor je wijsheid, steun en bovenal je vriendschap. Ik had het schrijven van dit boek echt opgegeven als jij me niet was blijven aanmoedigen. Bedankt dat je me hebt geholpen een betere auteur te worden.

ZATERDAG 18 JUNI

Heather

Het water was zo koud dat het Heather de adem benam toen ze zich eenmaal langs de jongeren op het strand en in het ondiepe water had gewurmd. De menigte zwaaide met handdoeken en zelfgemaakte spandoeken, juichend en roepend naar de resterende springers.

Ze haalde diep adem en dook onder water. Alle geluiden werden meteen gedempt: de stemmen, het geschreeuw en gelach.

Maar één stem bleef bij haar.

Ik was er niet op uit.

Die ogen: de lange wimpers, de moedervlek onder zijn rechterwenkbrauw.

Zij hééft gewoon iets.

Zij heeft iets. Oftewel: jij hebt niets.

Vanavond had ze hem willen vertellen hoeveel ze van hem hield.

De kou was overdonderend en tintelde door haar lichaam. Haar korte spijkerbroek leek opeens loodzwaar. Gelukkig was Heather Nill een goede zwemster, na jaren van het trotseren van de kreek en wedstrijdje met Bishop in de steengroeve.

Het water was één krioelende massa van lichamen, kronkelend, schoppend, spattend, watertrappelend – springers,

maar ook degenen die zich bij hun feestelijke zwempartij hadden gevoegd en de steengroeve in waren geplonsd, met hun kleren nog aan, bierblikjes en joints in de hand.

In de verte hoorde ze een ritme, een vaag getrommel. Ze liet zich erdoor leiden in het water – zonder na te denken, zonder bang te zijn.

Dat was waar het bij Paniek immers allemaal om draaide: geen angst.

Ze brak door het wateroppervlak om adem te halen en zag dat ze de bescheiden afstand al had afgelegd en haar einddoel had bereikt: een lelijke berg van raar gevormde rotsblokken, glad van de zwarte en groene mossen, op elkaar gestapeld als een hoop oude legostenen. Vol scheuren en gaten rezen ze op uit het water en verdrongen zich richting de lucht.

Eenendertig mensen waren al gesprongen, allemaal vrienden en oud-klasgenoten van Heather. Er stond nog maar een klein groepje boven op de kartelige rotsrand die aan de noordzijde van de steengroeve zo'n twaalf meter omhoog en naar voren priemde, als de tand van een reus die zich uit de aarde omhoog knaagde.

Het was te donker om hen te kunnen zien. De zaklampen en het vreugdevuur verlichtten slechts de oever, een deel van het inktzwarte water en de gezichten van degenen die al waren gesprongen en nog in het water ronddobberden, te opgelucht om de kou te voelen, triomfantelijk en spottend omhoog roepend naar de andere deelnemers. De bovenkant van de rots was slechts een borstelige, donkere massa, waar de bomen de rots opslokten, of de rots langzaam de bossen in werd gesleurd – net hoe je het wilde zien.

Maar Heather wist wie ze waren. Zodra ze boven op de richel stonden, moesten alle deelnemers zichzelf aankondigen, waarna Diggin Rodgers, de omroeper van dit jaar, hun naam herhaalde via de megafoon die hij had geleend van zijn oudere broer, een politieagent.

Drie moesten er nog springen: Merl Tracey, Derek Klieg en Natalie Velez.

Nat. Heathers beste vriendin.

Heather klemde haar vingers in een spleet tussen de rotsblokken en trok zichzelf omhoog. Eerder die avond had ze, net als de afgelopen jaren, staan kijken hoe de andere deelnemers als gigantische, kletsnatte insecten over de rots omhoogkropen. Elk jaar weer deden er een paar een wedstrijdje wie als eerste mocht springen, ook al verdiende je daar geen extra punten mee. Het ging om de eer.

Ze stootte haar knie hard tegen een scherp uitsteeksel. Toen ze naar beneden keek, zag ze wat donker bloed op haar knie. Gek genoeg voelde ze geen pijn. En hoewel iedereen nog steeds stond te joelen en te gillen, klonk het ineens allemaal heel ver weg.

Matts woorden overstemden alles.

Luister, het werkt gewoon niet.

Zij hééft iets.

We kunnen toch vrienden blijven?

De lucht was fris. De wind was wat aangewakkerd; hij floot tussen de oude bomen door en liet een diep gekreun opstijgen vanuit het bos.

Maar Heather had het niet koud meer. Haar hart klopte luid in haar keel. Ze vond opnieuw een plek voor haar vingers in de rots, klemde haar benen rond het gladde mos en trok zich vervolgens omhoog, zoals ze de spelers elke zomer sinds de tweede klas van de middelbare school had zien doen.

Ze was zich vaag bewust van Diggins stem, vervormd door de megafoon. 'Laat in het spel... nieuwe deelnemer..!'

Maar de helft van zijn woorden werd weggevaagd door de wind.

Omhoog, omhoog, omhoog. De pijn in haar vingers en benen negerend probeerde ze zo veel mogelijk aan de lin-

kerkant van de berg te blijven, waar de rotsblokken lang geleden hard en scheef op elkaar waren gebotst, waardoor ze een brede, uitstekende richel vormden die vrij gemakkelijk te beklimmen was.

Opeens schoot er een donkere schaduw, iemand, langs haar heen.

Ze gleed bijna uit. Op het nippertje wist ze haar voeten wat steviger op de smalle richel te plaatsen en diep te graven met haar vingers, waardoor ze haar evenwicht wist te bewaren.

Een gigantisch gejuich steeg op.

Haar eerste gedachte was: Natalie!

Maar toen dreunde Diggins stem: 'En hij is binnen, dames en heren! Merl Tracey, onze tweeëndertigste deelnemer, is binnen!'

Bijna boven! Toen ze een blik achter zich waagde, zag ze een ruwe, steile helling en donker water dat uiteenspatte op de onderkant van de rots – die opeens wel duizend kilometer ver weg leek!

Haar maag draaide zich om. Heel even trok de nevel in haar hoofd op, werden woede en pijn weggeblazen en wilde ze over de rots naar beneden kruipen, terug naar het veilige strand, waar Bishop op haar wachtte. Ze zouden naar Dot's Diner kunnen gaan, voor een paar late wafels, met extra boter en extra slagroom. Of een beetje toeren met de raampjes open en dan luisteren naar het steeds luidere gegons van de krekels. Of samen op de motorkap van zijn auto gaan zitten kletsen, over van alles en nog wat.

Maar het was al te laat. Matts stem kwam weer terug. En dus klom ze door.

Niemand weet wie Paniek heeft bedacht, of wanneer het voor het eerst is gespeeld.

Er zijn verschillende theorieën. Sommigen geven de

schuld aan de sluiting van de papierfabriek, een gebeurtenis die van de ene op de andere dag veertig procent van de volwassen bevolking van Carp, New York, werkloos maakte. Maar Mike Dickinson, die schandalig genoeg werd gearresteerd voor drugs dealen op dezelfde avond dat hij werd gekroond tot koning van het schoolbal (en die tegenwoordig remblokken verwisselt bij de Jiffy Lube langs Route 22), trekt de eer ook graag naar zich toe – wat ook de reden is waarom hij, vier jaar na zijn eindexamen, nog steeds naar de officiële opening komt kijken.

Geen van deze verhalen klopt echter.

Paniek is begonnen zoals zoveel dingen in Carp, een arm stadje met twaalfduizend inwoners, ergens in een uithoek van het land: omdat het zomer was en er niets anders te doen was.

De regels zijn eenvoudig. Een dag na de diploma-uitreiking vindt De Sprong plaats, waarna het spel de hele zomer lang doorgaat. En na de laatste uitdaging krijgt de winnaar de pot.

Werkelijk iedereen op Carp High betaalt mee aan de pot. De inleg is een dollar per schooldag, van september tot en met juni. Wie weigert te dokken, krijgt een herinnering – variërend van vriendelijk tot zeer overtuigend: een vernield schoolkastje, kapotte ruiten, een verbouwd gezicht.

Dat is niet meer dan eerlijk. Iedereen die wil meedoen, heeft evenveel kans om te winnen.

De tweede regel luidt: alle ouderejaars (maar ook uitsluitend ouderejaars) mogen zich aanmelden. Ze dienen dit aan te kondigen door hun deelname aan De Sprong, de eerste van alle uitdagingen. Soms doen hier wel veertig man aan mee.

Maar er is altijd maar één winnaar.

Twee juryleden plannen het spel, bedenken de uitdagingen, voorzien deze van instructies, kennen de punten toe

of trekken deze af. Deze twee worden steeds, onder strikte geheimhouding, aangewezen door de juryleden van het afgelopen jaar. Het is in de hele geschiedenis van Paniek nog nooit voorgekomen dat iemand toegaf dat hij of zij jurylid was geweest.

Natuurlijk waren er wel altijd verdenkingen, geruchten, vermoedens. Carp is immers maar een klein stadje en de juryleden krijgen betaald voor hun diensten. Want hoe kon Myra Campbell, die in de kantine op school altijd een extra portie lunch meepikte omdat ze thuis niets te eten kreeg, zich opeens een tweedehands Honda veroorloven? Volgens haar omdat er een oom van haar was overleden. Maar niemand had ooit van die oom gehoord. Of eigenlijk had niemand ooit echt over Myra nagedacht... totdat ze langs kwam rijden, met de raampjes naar beneden, een sigaret in haar mond en de zon zo fel op de voorruit dat de glimlach op haar gezicht bijna niet te zien was.

Twee in het geheim gekozen, met elkaar samenwerkende juryleden die geheimhouding dienen te zweren. Zo moet het zijn. Anders lopen ze het gevaar van omkoping en mogelijk ook bedreiging. Daarom zijn het er ook twee: om het evenwicht te bewaken en de kans dat een van hen de boel belazert en informatie verklapt of hints geeft zo klein mogelijk te maken.

Want als een deelnemer weet wat hij kan verwachten, kan hij zich daarop voorbereiden. En dat is natuurlijk niet eerlijk.

Het is juist deels dat onverwachte, dat niet-weten, dat sommigen op de zenuwen gaat werken en ze er een voor een uitfiltert.

De pot bedraagt meestal iets meer dan vijftigduizend dollar, na aftrek van de kosten en het honorarium van de juryleden – wie dat ook zijn.

Vier jaar geleden ging Tommy O'Hare met zijn gewonnen

geld naar de lommerd en kocht er twee dingen. Een ervan was een citroengele Ford, waarmee hij regelrecht naar Las Vegas reed, waar hij alles inzette op zwart.

Het jaar daarop schafte Lauren Davis een stel nieuwe tanden en borsten aan en vertrok naar New York City. Twee Kerstmissen later keerde ze terug naar Carp, waar ze net lang genoeg bleef om te pronken met haar nieuwe handtas en nog nieuwere neus, waarna ze weer terugvloog naar de grote stad. Geruchten waren het enige wat er van haar terugkwam. Zo zou ze iets hebben met de voormalig producent van een reality-afvalprogramma én model zijn geweest voor Victoria's Secret, hoewel niemand haar ooit in een van hun catalogussen heeft zien staan (terwijl genoeg jongens naar haar hebben gezocht).

Conrad Spurlock stapte in de productie van crystal meth, zijn vaders branche. Hij stak al zijn geld in een nieuwe schuur aan Mallory Road, nadat hun vorige lab tot op de grond was afgefikt.

Maar Sean McManus gebruikte het geld om naar de universiteit te gaan. Hij denkt erover om arts te worden.

In de zeven jaar dat Paniek nu bestaat, zijn er drie doden gevallen – of vier, als je Tommy O'Hare meetelt, die zichzelf door het hoofd schoot met het tweede voorwerp dat hij bij de lommerd had aangeschaft... nadat het balletje in het rode vakje was blijven liggen.

Zie je? Zelfs de winnaar van Paniek is ergens bang voor.

Goed, terug naar de dag na de diploma-uitreiking, de openingsdag van Paniek, de dag van De Sprong.

Spoe! maar weer terug naar het strand. Maar wacht nog even voordat je kijkt naar Heather op die richel, opeens verstijfd van de angst om te springen. Draai de camera een eindje. We zijn er nog niet helemaal. Maar wel bijna.

Dodge

Niemand op het strand juichte voor Dodge Mason. Niemand zou ook voor hem gáán juichen, hoe ver hij ook kwam.

Maar dat deed er niet toe. Het enige wat ertoe deed, was winnen.

En Dodge had een geheim: hij wist iets over Paniek. Hij wist er waarschijnlijk meer over dan de rest op het strand.

Eigenlijk had hij zelfs twee geheimen.

Dodge hield van geheimen. Ze voedden hem, gaven hem een machtig gevoel. Als kind fantaseerde hij zelfs over zijn eigen geheime wereld: een afgezonderde plek vol schaduwen, waar hij zich klein kon maken en verstoppen. En zelfs nu nog – telkens wanneer Dayna een slechte dag had en de pijn zo loeihard terugkwam dat ze ervan moest huilen; of wanneer zijn moeder het hele huis vol Febrèze spoot, waarna haar laatste vlam langskwam en hij 's avonds laat het bed tegen de muur hoorde bonken (wat elke keer weer voelde als een stomp in zijn maag) – dacht hij er regelmatig aan weg te kruipen in die donkere ruimte, koel en onbespied.

Iedereen op school vond Dodge maar een mietje. Dat wist hij. Zo zag hij er ook uit. Hij was altijd al lang en mager geweest – knokig, noemde zijn moeder het – precies zijn vader. Maar voor zover hij wist, was die knokigheid – en zijn donkere huid – het enige wat hij gemeen had met zijn va-

der, een Dominicaanse dakdekker waar zijn moeder toen ze nog in Miami woonde één heet kwartiertje mee had doorgebracht. Hij kon zijn naam zelfs nooit onthouden. Roberto, of Rodrigo, of iets anders achterlijks.

Toen ze net waren blijven steken in Carp (zo zag hij het altijd: hij, Dayna en zijn moeder waren net van die lege plastic zakken die op de ene windvlaag na de andere het hele land door zweefden, en zo nu en dan bleven steken rond een telefoonpaal of onder de banden van de een of andere auto, tijdelijk vastgepind), was hij drie keer in elkaar geslagen: één keer door Greg O'Hare, daarna door Zev Keller en toen nog een keer door Greg O'Hare – die zich ervan wilde verzekeren dat hij de regels begreep.

Hij had niet teruggeslagen, geen enkele keer.

Hij had wel erger meegemaakt.

En dat was Dodge' tweede geheim, en tegelijkertijd de bron van zijn kracht.

Hij was niet bang. Er was gewoon niets wat hem kon raken.

En dat was heel iets anders.

De lucht stond vol met rode, paarse en oranje strepen. Het deed hem denken aan een gigantische blauwe plek, of een foto die was genomen in iemands lichaam.

Het duurde nog zeker een uur voordat de zon onder was en de pot zou worden aangekondigd, gevolgd door De Sprong.

Hij trok een biertje open. Zijn eerste en enige van die dag. Hij wilde niet aangeschoten zijn, had dat ook niet nodig. Maar het was een warme dag geweest, hij kwam regelrecht van zijn werk bij de Home Depot-bouwmarkt en had dorst.

Het publiek was zich nog maar net aan het verzamelen. Van tijd tot tijd hoorde hij het gedempte dichtslaan van een autoportier, een luide begroeting vanuit het bos, het verre gejuengel van muziek. Whippoorwill Road lag slechts zo'n

vierhonderd meter hiervandaan. Langzaam begonnen mensen het pad te verlaten, zich een weg te banen door het dichte struikgewas, de hangende mossen en slingerende klimplanten opzij meppend en zeulend met koelboxen, dekens, flessen en iPod-speakers, om vervolgens een plekje voor zichzelf af te bakenen.

School zat erop – voorgoed, voor altijd.

Dodge haalde diep adem. Van alle plaatsen waar hij had gewoond – Chicago, Washington, D.C., Dallas, Richmond, Ohio, Rhode Island, Oklahoma, New Orleans – rook New York het lekkerst. Naar groei en verandering, naar dingen die op hun kop werden gezet en veranderden in andere dingen.

Ray Hanrahan en zijn vrienden arriveerden als eersten. Dat was geen verrassing. Ook al werden de deelnemers pas op het moment van De Sprong officieel aangekondigd, Ray liep al maanden op te scheppen dat hij met de pot naar huis zou gaan, net als zijn broer twee jaar eerder.

Luke had in de laatste ronde van Paniek – nipt – gewonnen. Hij was ervandoor gegaan met vijftigduizend ballen.

De andere chauffeur was er helemaal niet vandoor gegaan. Als de artsen het bij het rechte eind hadden, zou ze nooit meer kunnen lopen.

Dodge gooide een muntje op en liet het soepel tussen zijn vingers verdwijnen en weer verschijnen. In groep 6 had zijn moeders vriend – hij wist niet meer welke – een boek over goocheltrucs voor hem gekocht. Ze woonden dat jaar in Oklahoma, in een ongelooflijk gat midden op het platteland, waar de zon de aarde tot stuifzand verschroeiende en het gras vergrijsde. Hij had er een hele zomer zitten oefenen hoe je munten uit iemands oor haalde en een kaart zo snel in je zak kon laten glijden dat niemand het zag.

Wat was begonnen als een manier om de tijd te doden, was een soort obsessie voor hem geworden. Maar het had iets elegants: dat mensen keken zonder te zien, dat het

hoofd invulde wat het verwachtte, dat de ogen keihard konden bedriegen.

Ook Paniek, zo wist Dodge, was één grote goocheltruc. Met de juryleden als de goochelaars en de rest van hen als het dom gapende publiek.

Mike Dickinson was de volgende, samen met twee vrienden – allemaal zichtbaar dronken. Het haar van The Dick begon duidelijk begon dunner te worden: toen hij zich bukte om zijn koelbox neer te zetten, kon je zijn hoofdhuid zien. Zijn vrienden droegen een halfverrotte badmeestersstoel tussen hen in, de troon waarop omroeper Diggin tijdens het evenement zou plaatsnemen.

Dodge hoorde een hoog gezoem. Zonder erbij na te denken haalde hij uit en raakte de mug net op het moment dat die wilde toeslaan, waardoor hij wat donkers over zijn blote kuit uitsmeerde. Hij haatte muggen. Net als spinnen – terwijl hij andere insecten juist fascinerend vond. In zekere zin waren ze net als mensen: stom, soms gemeen, verblind door verlangen.

De lucht begon donkerder te worden; het licht vervaagde, net als de kleuren, die wervelend achter de streep bomen voorbij de richel verdwenen, alsof iemand de stekker eruit trok.

Heather Nill was de volgende die op het strand verscheen, gevolgd door Nat Velez en Bishop Marks, die opgetogen achter hen aan draafde, als een uit de kluiten gewassen herdershond. Zelfs vanaf deze afstand zag Dodge dat de twee meiden gespannen waren. Heather had iets met haar haar gedaan. Hij wist niet precies wat, maar het zat niet in de gebruikelijke paardenstaart en misschien had ze het steil gemaakt. En hij durfde het niet met zekerheid te zeggen, maar misschien droeg ze zelfs make-up.

Hij overlegde even bij zichzelf of hij zou opstaan om hen te begroeten. Heather was cool. Hij vond het leuk dat ze zo

lang was, en zo stoer, op een heel eigen manier. Hij hield van haar brede schouders en haar manier van lopen – met een rechte rug! – ook al wist hij zeker dat ze dolgraag een paar centimeter kleiner was geweest (wat hij weer afleidde uit het feit dat ze altijd platte schoenen droeg, het liefst gympen met versleten zolen).

Maar als hij opstond, zou hij ook iets tegen Natalie moeten zeggen. En zelfs als hij vanaf de andere kant van het strand naar haar keek, ging zijn buik al raar doen, alsof hij er een schop in had gekregen. Nat was niet echt gemeen tegen hem, zoals de andere lui op school, maar ook niet echt aardig. En dat vond hij nog wel het ergst. Ze glimlachte meestal vaag als hij met Heather stond te praten, en terwijl haar ogen langs zijn lichaam gleden – dóór hem heen –, wist hij dat ze hem nooit, maar dan ook nooit echt zou aankijken.

Eén keer, tijdens het vreugdevuur op de reünie van vorig jaar, had ze hem zelfs Dave genoemd...

Hij was alleen maar gegaan omdat hij hoopte dat zij er ook zou zijn. Toen hij haar in de menigte ontdekte, was hij dan ook meteen op haar af gegaan, opgejut door de herrie, de hitte en de shot whisky die hij op de parkeerplaats had gedronken, met het vaste voornemen met haar te gaan praten – écht te praten, voor het allereerst.

Maar net op het moment dat hij zijn hand uitstak om haar arm aan te raken, zette ze een stap naar achteren – op zijn voet.

‘Oeps! Sorry, Dave,’ had ze giechelend gezegd. Haar adem rook naar vanille en wodka. En toen had zijn maag zich geopend en was de inhoud ervan regelrecht op zijn eigen schoenen beland.

Hun eindexamenjaar telde slechts honderdzeven leerlingen, van de honderdvijftig die ooit in de brugklas van Carp High waren begonnen. En ze kende niet eens zijn naam!

Dus bleef hij zitten waar hij zat, duwde zijn tenen in het

zand en wachtte op het donker. Hij wachtte tot het fluitje
zou klinken en het spel zou beginnen.

Hij ging Paniek winnen.

Voor Dayna.

Uit wraak.